

FIȘA DISCIPLINEI

Limba maghiară III: Istoria limbii maghiare I și Stilistică și intermedialitate

Anul universitar: 2025/2026

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Departamentul de Limba Maghiară și Lingvistică Generală
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Limba și literatura maghiară

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLM3223 Limba maghiară III: Istoria limbii maghiare I și Stilistică și intermedialitate							
2.2 Titularul activităților de curs	dr. Fazakas Emese, conferențiar dr. Sándor Katalin, lector universitar							
2.3 Titularul activităților de seminar	dr. Fazakas Emese, conferențiar dr. Sándor Katalin, lector universitar							
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	3	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligativitate	Obl

3. Timpul total estimat (ore pe semestru/activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					22
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					32
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					12
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	98				
3.8 Total ore pe semestru	154				

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

3.9 Numărul de credite	6
------------------------	---

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	
5.2 de desfășurare a seminarului	

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C3.1. Descrierea sincronică și diacronică a fenomenului lingvistic al limbii materne – definirea și exemplificarea conceptelor, domeniilor și metodelor lingvistice de bază, a structurii și funcționării limbii materne în sincronie și diacronie C3.2. Explicarea și interpretarea realității lingvistice contemporane și explicarea principalelor linii de evoluție a limbii materne, a diferențelor dintre normă și uz C1.3 Aplicarea conceptelor de lingvistica generală, teorie literară și a metodelor comparatiste în investigarea dinamică și interrelaționarea fenomenelor literare/culturale. Relaționarea discursului literar cu discursul cultural, în general, dar și cu cel științific. C1.4 Abordarea critică a ideilor și orientărilor teoretice în studiul literaturii precum și al lingvisticii.
Competențe transversale	CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice

7. Obiectivele disciplinei (conform grilei de competențe specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Istoria limbii: Analiza datelor istorice a limbii materne și folosirea metodelor comparative Stilistică: studierea și înțelegerea problematicii stilului în contextul teoretic al intermedialității și al studiilor culturale, interpretarea diferitelor relații dintre text și imagine (texte literare, pictură, fotografie, film, ecranizare)
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Istoria limbii: Fenomenele istorice ale limbii care determină schimbarea, dezvoltarea limbilor; se pune accent nu numai pe tendințele generale și specifice ale dezvoltării unei limbi, ci și pe acelea care determină schimbările lingvistice viitoare; Scopul seminariilor este de a familiariza studenții cu bazele lingvisticii diacronice. Astfel se analizează texte din diferite perioade.

	<ul style="list-style-type: none"> Stilistică și intermedialitate: cunoașterea, abordarea critică și aplicarea unor noțiuni și probleme teoretice legate de stil și intermedialitate (în cadrul studiilor culturale și media). Interpretarea operelor și relațiilor intermediale (ex. poezia vizuală, ekphrasis, ecranizare, literatură și fotografie), contextualizarea operelor din punct de vedere istoric și sociocultural.
--	--

8. Conținuturi

8.1 Curs (Istoria limbii maghiare)	Metode de predare	Observații
1. Introducere: ce este istoria limbii, legătura între sincronie și diacronie, perioadele limbii maghiare; sursele lingvisticii diacronice	muncă frontală – metodă de dialog însoțite de explicațiile profesorului	
2. Cercetarea în cadrul lingvisticii diacronice și științele ajutătoare; problematica generală a tendințelor de schimbare lingvistică (tradiție și noutate, tipurile tendințelor de schimbare, răspândirea schimbărilor)	muncă frontală – metodă de dialog însoțite de explicațiile profesorului	
3. Motivele și scopul tendințelor de schimbare (caracteristicile generale ale motivelor și scopului tendințelor de schimbare; rolul limbilor străine în dezvoltarea limbilor – probleme generale)	muncă frontală – metodă de dialog însoțite de explicațiile profesorului	
4. Motivele și scopul tendințelor de schimbare (influența limbilor străine reflectată în sistemul limbii)	muncă frontală – metodă de dialog însoțite de explicațiile profesorului	lucrare
5. Motivele și scopul tendințelor de schimbare: rolul sistemului limbii în dezvoltarea limbilor (limba vorbită ca motiv intern; analogia; omonimia; contaminare de formă și sens)	muncă frontală – metodă de dialog însoțite de explicațiile profesorului	
6. Motivele și scopul tendințelor de schimbare: eficiența comunicării (aspirație spre eficientizarea comunicării; estetică lingvistică, delectare și stărnirea curiozității)	muncă frontală – metodă de dialog însoțite de explicațiile profesorului	
7. Motivele și scopul tendințelor de schimbare (rolul economiei lingvistice)	muncă frontală – metodă de dialog însoțite de explicațiile profesorului	
Bibliografie Benkő Loránd: <i>A történeti nyelvtudomány alapjai</i> . Bp., 1988. Fazakas Emese: <i>Bevezetés az általános és magyar nyelvtörténetbe</i> . Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2017. Kiss Jenő, Pusztai Ferenc (szerk.): <i>A magyar nyelvtörténet kézikönyve</i> . Tinta könyvkiadó, Budapest, 2018. D. Máta Mária: <i>Nyelvünk élete</i> . Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1994.		
8.1. Curs (Stilistică și intermedialitate)		

1. Introducere: stilul în contextul intermedialității. Interdisciplinaritatea stilisticii. Noțiuni de bază: stil, științele stilului, text, multimedialitate, intermedialitate, monomedialitate.	muncă frontală – metodă de dialog însoțite de explicațiile profesorului	
2. “Antecedentele” istorice ale problematicei intermedialității și a relației imagine-text în diferite discipline (estetică, istoria artei, filosofia artei) <i>ut pictura poesis, paragone</i>	muncă frontală – metodă de dialog însoțite de explicațiile profesorului	
3. Ecfracză (ekphrasis). Abordări teoretice (W. J.T. Mitchell, Kibédi Varga, Milián O.). Descrierea operelor de artă în texte literare.	muncă frontală – metodă de dialog însoțite de explicațiile profesorului	
4-5. Literatură și fotografie. Medialitatea fotografiei. Abordări teoretice ale fotografiei (Bazin, Barthes, Sontag, Belting, Schröter)	muncă frontală – metodă de dialog însoțite de explicațiile profesorului	
6. Literatură și film. Medialitatea filmului. Teorii ale ecranizării – dincolo de principiul fidelității	muncă frontală – metodă de dialog însoțite de explicațiile profesorului	
7. Concluzii, discuții.	muncă frontală – metodă de dialog însoțite de explicațiile profesorului	
Bibliografie: Dánél Mónika – Sándor Katalin (2018) <i>Intermedialitás</i> . In: Média- és kultúratudomány. Kézikönyv. Ráció Kiadó, Budapest, pp. 283-287. Pethő Ágnes: Filmvászonra vetített irodalom. Az adaptáció mint mediális fölülrás? In uő: <i>Műzsák tükre. Az intermedialitás és az önreflexió poétikája a filmben</i> . Csíkszereda, Pro-Print, 2003. 99–108. Milián Orsolya: <i>Az ekphrasisz fikciói. Elméleti, történeti és diszciplináris áttekintések az ekphrasisz teoretikus diszkurzusában</i> . Doktori disszertáció. Szegedi Tudományegyetem, 2009. 23–31. W. J. T. Mitchell: <i>Ekphrasis and the Other</i> . http://www.rc.umd.edu/editions/shelley/medusa/mitchell.html Brent MacLaine: Sleuths in the Darkroom: Photographer-Detectives and Postmodern Narrative. <i>Journal of Popular Culture</i> , 1999. vol. 33. no. 3. 79–95. (fénymásolat) Hans Belting: <i>Kép-antropológia. Képtudományi vázlatok</i> . Budapest, Kijarat Kiadó, 2003. Sándor Katalin: <i>Nyugtalanító írás/képek. A vizuális költészet intermedialitásáról</i> . Kolozsvár, EME, 2011. Füzi Izabella – Török Ervin: Verbális és vizuális intermedialitás: törés, fordítás vagy párbeszéd? In uők: <i>Bevezetés az epikai szövegek és a narratív film elemzésébe</i> . http://szabadbolcsesz.elte.hu/mediatar/vir/tankonyv/tartalom.html Roland Barthes: <i>Világoskamra. Jegyzetek a fotográfiáról</i> . Budapest, Európa Kiadó, 2000. André Bazin: A fénykép ontológiája. In uő: <i>Mi a film?</i> Budapest, Osiris, 1993. 16–24. www.intermedia.c3.hu/mszovgy1/bazin.htm		
8.2 Seminar (Istoria limbii maghiare)		Observații
1. Istoria limbii maghiare și istoria culturii maghiare – arborele genealogic al limbii maghiare	discuție – pe baza bibliografiei citite	

2. Istoria limbii maghiare și istoria culturii maghiare – schimbarea realității înconjurătoare și reflectarea acestei schimbări în limbă	discuție – pe baza bibliografiei citite	
3. Istoria limbii maghiare și istoria culturii maghiare – împrumutări din limba română în limbajul vorbit pe teritoriul Transilvaniei în secolele 16–18.	discuție – pe baza bibliografiei citite	
4. Termonologii – analiză de text – texte dintr-o carte de medicină din secolul 16. scris de Lencsés György XVI.	analiză de text – metodă comparativă	
5. Citirea și analiza unui text de Heltai Gáspár (sec. 16)	analiză de text – metodă comparativă	
6. Citirea și analiza unui text: testamentul lui Ródi Cseh István (1507)	analiză de text – metodă comparativă	
7. Citirea și analiza primului text scris în limba maghiară: Halotti Beszéd	analiză de text – metodă comparativă	
Bibliografie Fazakas Emese: <i>Bevezetés az általános és magyar nyelvtörténetbe</i> . Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2017. Kiss Jenő, Pusztai Ferenc (szerk.): <i>Magyar nyelvtörténet</i> . Osiris, Budapest, 2003. Madas Edit: „Látjátok feleim ...”: magyar nyelvemlékek a kezdetektől a 16. század elejéig. OSzK, Budapest, 2009. D. Máta Mária: <i>Nyelvünk élete</i> . Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 1994.		
8.2. Seminar (Stilistică și intermedialitate)		
1. Introducere. Prezentarea tematicii, a obiectivelor și a metodelor de evaluare, organizarea grupelor. Discuție introductivă.	discuții de grup, dialog cu explicații, dezbateri	
2. Relații interculturale și intermediale. Bodor Ádám. Ferenczi Gábor: <i>A barátkozás lehetőségei</i> (2007)	discuții de grup, dialog cu explicații, dezbateri	
3. Ecfrază (ekphrasis). Picturile lui P. Brueghel și descrierile acestora în texte literare.	discuții de grup, dialog cu explicații, dezbateri	
4. Literatură, fotografie, film. Fotografia ca image-act. Julio Cortázar: <i>Nagyítás</i> . Michelangelo Antonioni: <i>Blow-Up</i> .	discuții de grup, dialog cu explicații, dezbateri	
5-6. Text literar + ecranizare la alegerea comună a studenților și a cadrului didactic	discuții de grup, dialog cu explicații, dezbateri	
7. Szántó T. Gábor: <i>Hazatérés</i> (2004) – Török Ferenc: 1945. (2017)	discuții de grup, dialog cu explicații, dezbateri	

Bibliografie

Dánél Mónika: Úton. Kulturális és mediális kontaktzónák. (Bodor Ádám: *A barátkozás lehetőségei*). *Szépirodalmi Figyelő* 2016/3. 78–87.

Milián Orsolya: *Az ekphraszisz fikciói. Elméleti, történeti és diszciplináris átrendeződések az ekphraszisz teoretikus diszkurzusaiban*. Doktori disszertáció. Szegedi Tudományegyetem, 2009. 23–31.

Imrei Andrea: Felhőjáték – a megkettőződés motívumának narratológiai vizsgálata Julio Cortázar *Nagyítás* című művében. *Palimpszeszt*, 1997. 8. sz. http://magyar-irodalom.elte.hu/palimpszeszt/08_szam/24.htm

John Hughson: Rohanás az életért: individualizmus, osztály és ellenállás *A hosszútávfutó magányosságában*. In Győri Zsolt (szerk.): *Fejezetek a brit film történetéből*. Líceum Kiadó, Eger, 2010. 225–238.

Sághy Miklós: Holokausztmagyarok. Török Ferenc és Szántó T. Gábor együttműködéséről. *Élet és Irodalom*, LXI. évf. 33. sz. 2017. aug. 18. <https://www.es.hu/cikk/2017-08-18/saghy-miklos/holokausztmagyarok.html>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu Inspectoratul Școlar Județean.

Vezi și fișele disciplinelor de la Universitatea din Pécs, Szeged și Debrecen (Ungaria), Universitatea ELTE (Budapesta)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Istoria limbii: Cunoașterea conceptelor lingvisticii diacronice, folosirea corectă a limbajului științific, utilizarea fenomenelor studiate în analiza datelor lingvistice	Istoria limbii: În cursul semestrului studenții primesc 1 temă de casă (nota minimă obținută este 5) la sfârșitul semestrului fiecare student primește un text pe care-l analizează după criteriile folosite la seminarii	25%
	Stilistică și intermedialitate: Text logic, coerent, folosirea adecvată a conceptelor, termenilor aferente disciplinei, abordarea critică și originală a fenomenelor și operelor intermediale.	examen scris	35%
10.5 Seminar	Istoria limbii: Studenții sunt obligați să citească bibliografia trimisă de	participare activă la seminarii	25%

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

	profesor și să participe activ la discuție		
	Stilistică și intermedialitate: o prezentare/dezbateră orală și participarea activă la seminarii	Evaluare orală	15%
10.6 Standard minim de performanță			
Istoria limbii maghiare: minim 5 pentru activitatea de la seminar și la lucrare; prezență și activitate la minim 5 seminarii			
Stilistică și intermedialitate: minim 5 pentru examenul scris			
prezentare orală la un seminar, prezență și activitate la 75% seminarii			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						

Data completării:

20.01.2025.

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

UNIVERSITATEA BABES-BOLYAI
BABES-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABES-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABES-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Sándor Katalin

Data avizării în departament:

29.01.2025

Semnătura directorului de departament

Benedek Attila

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului